

Věc C-488/18

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora**

Datum doručení:

25. července 2018

Předkládající soud:

Bundesfinanzhof (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

21. června 2018

Žalobce a odpůrce v řízení o opravném prostředku „Revision“:

Golfclub Schloss Igling e. V.

Žalovaný a navrhovatel v řízení o opravném prostředku „Revision“:

Finanzamt Kaufbeuren mit Außenstelle Füssen

Předmět původního řízení

Společný systém daně z přidané hodnoty – Přímý účinek čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice 2006/112 – Výklad pojmu „nezisková organizace“ v tomto ustanovení

Předmět a právní základ předběžné otázky

Výklad unijního práva, článek 267 SFEU

Předběžné otázky

- 1) Má čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, který upravuje „poskytnutí určitých služeb úzce souvisejících s provozováním sportu nebo tělesnou výchovou, které poskytují neziskové organizace osobám vykonávajícím sportovní nebo tělovýchovnou činnost“, přímý účinek, takže se neziskové organizace mohou v případě neprovedení dovolávat přímo tohoto ustanovení?

- 2) V případě kladné odpovědi na první otázku: Je pojem „nezisková organizace“ ve smyslu čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty
- pojmem, který je nutno vykládat autonomně podle unijního práva, nebo
  - jsou členské státy oprávněny podmínit existenci takovéto organizace ustanoveními jako je § 52 ve spojení s § 55 Abgabenordnung (daňový řád) (nebo § 51 a násl. Abgabenordnung jako celku)?
- 3) Jedná-li se o pojem, který je nutno vykládat autonomně podle unijního práva: Musí mít nezisková organizace ve smyslu čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty stanovena pravidla pro případ svého zrušení, podle nichž musí být majetek, kterým v takové situaci disponuje, převeden na jinou neziskovou organizaci na podporu sportu a tělesné výchovy?

Uvedené unijní právní předpisy

Šestá směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně, zejména čl. 13 část A

Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, zejména čl. 2 odst. 1 a články 132 až 135

Uvedené předpisy vnitrostátního práva

Abgabenordnung (AO), zejména § 51 a násl.

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

- 1 Žalobcem je zapsaný spolek, který ve sporném roce 2011 nebyl uznán obecně prospěšným ve smyslu § 51 a násl. AO. Účelem spolku je podle jeho stanov péče o golfový sport a jeho podpora. Tento účel je naplňován provozem golfového hřiště a příslušných zařízení.
- 2 Ve sporném roce uskutečnil žalobce mimo jiné řadu plnění, která spadají do působnosti daně z přidané hodnoty ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice 2006/112 a u nichž je sporné, zda mohou být osvobozena od daně podle čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice. Jednalo se o oprávnění k používání golfového hřiště (greenfee), zapůjčování golfových míčků, pořádání golfových turnajů a akcí, u nichž žalobce vybíral startovné za účast, pronájem golfových vozíků a prodej jedné golfové hole.

- 3 Žalovaný Finanzamt (finanční úřad) zastával názor, že uvedená plnění podléhají dani z přidané hodnoty. Žalobě podané proti tomuto rozhodnutí Finanzgericht (finanční soud) vyhověl s odůvodněním, že žalobce je neziskovou organizací, která se může pro osvobození sporných plnění od daně dovolávat čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice 2006/112. Proti tomuto rozhodnutí podal finanční úřad opravný prostředek „Revision“.

Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Úvodní poznámky

- 4 Podle vnitrostátního práva může být od daně osvobozeno pouze startovné. Finanční úřad ale odmítl osvobodit od daně i startovné s odůvodněním, že žalobce není obecně prospěšnou organizací ve smyslu § 51 a násl. AO.
- 5 Podle unijního práva mohou být v souladu s čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice 2006/112 od daně osvobozena všechna plnění s výjimkou prodeje golfové hole. V otázce greenfee o tom již Soudní dvůr rozhodl (viz rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Bridport and West Dorset Golf Club, C-495/12, EU:C:2013:861, body 30 a 32). Ohledně těchto plnění tedy vyvstávají otázky relevantní pro rozhodnutí v projednávané věci, zda má čl. 132 odst. 1 písm. m) přímý účinek (první otázka) a jaký význam má pojem „nezisková organizace“ v tomto ustanovení (druhá a třetí otázka).
- 6 Předkládající soud má za to, že čl. 133 písm. a) a článek 134 směrnice 2006/112 tomu nebrání.
- 7 Ohledně čl. 133 písm. a) směrnice 2006/112 (dříve čl. 13 část A odst. 2 písm. a) první odrážka směrnice 77/388) Soudní dvůr rozhodl, že zákaz systematického dosahování zisku je nutno vykládat stejným způsobem jako pojem „nezisková organizace“ v čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice 2006/112 (čl. 13 část A odst. 1 písm. m) směrnice 77/388) (rozsudek ze dne 21. března 2002, Kennemer Golf, EU:C:2002:200, bod 35).
- 8 Ohledně článku 134 směrnice 2006/112 Soudní dvůr rozhodl, že toto ustanovení nevylučuje z uplatnění osvobození od daně stanoveného v čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice 2006/112 poskytování služeb spočívající v tom, že nezisková organizace spravující golfové hřiště a nabízející systém členství přiznává právo používat toto golfové hřiště návštěvníkům, kteří nejsou členy této organizace (rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Bridport and West Dorset Golf Club, C-495/12, EU:C:2013:861, bod 32).

K první otázce

- 9 Zda má čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice 2006/112 přímý účinek, takže se neziskové organizace mohou v případě neprovedení dovolávat přímo tohoto

ustanovení, je s ohledem na rozsudek ze dne 15. února 2017, British Film Institute (C-592/15, EU:C:2017:117), nejisté.

- 10 V tomto rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že čl. 13 část A odst. 1 písm. n) směrnice 77/388, který upravuje osvobození „poskytování určitých kulturních služeb“ od daně, musí být vykládán v tom smyslu, že nemá přímý účinek, takže v případě, že toto ustanovení nebylo provedeno, nemůže být přímo dovoláváno veřejnoprávním subjektem nebo jiným subjektem uznaným dotyčným členským státem a poskytujícím kulturní služby.
- 11 Soudní dvůr to odůvodnil tím, že když čl. 13 část A odst. 1 písm. n) směrnice 77/388 hovoří o „poskytování určitých kulturních služeb“, nevyžaduje osvobození poskytování veškerých kulturních služeb, takže členské státy mohou osvobodit od DPH „určité“ služby a zároveň podrobit této dani jiné kulturní služby. Vzhledem k tomu, že toto ustanovení přiznává členským státům prostor pro uvážení při určování kulturních služeb osvobozených od daně, nesplňuje podmínky k tomu, aby bylo možné se jej před vnitrostátními soudy dovolávat přímo (rozsudek ze dne 15. února 2017, British Film Institute, C-592/15, EU:C:2017:117, body 23 a 24).
- 12 Proti přímému účinku čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice 2006/112 by mohlo hovořit, že unijní zákonodárce očividně nechtěl členským státům uložit povinnost osvobodit od daně veškeré služby související se sportem a tělesnou výchovou, které neziskové organizace poskytují osobám, které sport nebo tělesnou výchovu provozují. V případě potvrzení přímého účinku by ale tato povinnost v konečném důsledku uložena byla.

K druhé otázce

- 13 Ohledně druhé otázky má předkládající soud za to, že čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice 2006/112 nepřiznává členským státům – pro neexistenci zmocnění k vymezení přiznaného například článkem 135 odst. 1 písm. g) směrnice 2006/112 – pravomoc samostatně definovat pojem neziskové organizace. Vzhledem k tomu nepřichází do úvahy výklad tohoto pojmu podle ustanovení § 52 ve spojení s § 55 AO (v nichž je definován pojem obecně prospěšného účelu a pojem nezištnosti, který je součástí tohoto pojmu) ani podle ustanovení § 55 a násl. AO jako celku (tedy všech ustanovení, která upravují, kdy právnická osoba soukromého práva sleduje daňově zvýhodněné, zejména obecně prospěšné cíle). Bundesfinanzhof (Spolkový finanční soud) již v této souvislosti rozhodl, že osvobození od daně uvedená v článku 13 směrnice 77/388 jsou autonomními pojmy unijního práva, jejichž účelem je zabránit rozdílům v používání systému daně z přidané hodnoty mezi jednotlivými členskými státy.

Ke třetí otázce

- 14 Třetí otázka vyvstává pro případ, že čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice 2006/112 má přímý účinek a členské státy nejsou oprávněny vymežit pojem neziskové

organizace. Pak je nutno vyjasnit, jaké požadavky z pohledu unijního práva musí být na tento pojem kladeny.

- 15 Přitom je relevantní, zda nezisková organizace předpokládá, že použití jejího majetku pro účel zvýhodněný článkem 132 odst. 1 písm. m) směrnice 2006/112 je zajištěno také pro případ jejího zrušení, tak aby ani v tomto případě členové nezískali žádné finanční výhody (viz k tomu obecně rozsudek ze dne 21. března 2002, Kennemer Golf, EU:C:2002:200, bod 33).

PRACOVNÍ DOKUMENT